

Тексерілген: *АК*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Сұлукөл жалпы білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық: сыныбы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 2 қыркүйек 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру					Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)					Д/ойын: Не қалай дауыстайды? Мақсаты: үй жануарлары туралы түсініктерін жалғастыру. Әңгіме құрастыруға үйрету. Өзара көмекке достыққа тәрбиелеу.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық					Д/ойын: «Қателесіп қалма?». Мақсаты: Жылдам ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы біліктерін нығайту.

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>					<p>02.09.2022ж 1. Көркем әдебиет Тақырыбы «Білімнің бұлағың» Мақсаты - Балаларды мектепке деген қызығушылығын арттыру. Балаларды сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру. Білімнің – бұлағың» Қанатым талмайды, Қиялым самғайды. Ақын да, ғалым да, Ұстазсыз болмайды. Мереке күніңмен, Құттықтап бүгін мен, Ойыма ой қосам, Сен берген біліммен. Дойын: «Ғажайып қоржын». Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде бірнеше заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Сол заттардың ішінен ойыншықтарды бір бөлек, оқу құралдарын бір бөлек жинау керек және аттарын атайды. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып бөлек жинайды және аттарын атайды Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Білім бұлағың кимылдарын жасату,қайталап айтқызу,ойынға қатыстыру.</p>
					<p>2.Қоршаған орта Тақырыбы«Бізді не қоршап тұр?» Мақсаты: Балаларды «жансыз табиғат» түсінігімен таныстыру, жансыз табиғаттағы адам қолымен жасалған заттарды айыра білуге үйрету.</p>

				<p>- табиғи материалдардың түрлерімен таныстыру, олардан ағаш бұтақтарын дайындайбілуге үйрету</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Топтық жұмысқа қатыстыру</p> <p>4.Музыка</p> <p>Тақырыбы : «Білімнің – бұлағың»</p> <p>Мақсаты: Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажыратуға үйрету</p> <p>Музыка тыңдау: «Қосалқа» Дәулеткерей</p> <p>Ән айту: «Білімнің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай)</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қояндар», «Аю», «Түлкі», «Қасқыр» (Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені)Ойындар, хороводтар: «Айгөлек» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Қыдырбекова)</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Би қимылдарын жасату.</p>
Балалармен жеке жұмыс				Әмір мен Мектеп туралы суреттер көрсетіп әңгімелесу
Серуенге дайындық				Балалардың серуенге деген қызығушылықтарын тудыру, балалармен жеке әңгімелесу.
Серуен			Ағаштарды жинақтау	Сары жапырақтарды жинау
				Мақсаты: -балаларды еңбекке баулу, ересектердің еңбегін бағалау
			«Тез жет»	«Кім заттарды көп жинайды?»
				Мақсаты: -балаларды ойын ережесін дұрыс орындауға үйреті, ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу
Балалардың үйге қайтуы			Ата-аналарға кеңес: «Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру»	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.

			<p>Педагог «Тағы не істейді?» деген ойын ойнауға шақырады. Ойын тәртібі бойынша балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс.</p> <p>Балалардың жауаптары:</p> <p>Дәурен: Үйрек суда жүзе алады, тағы не істейді? Сүгір: Сүнгиді, жерде жүреді, ұшады, барылдайды.</p> <p>Д: Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады?</p> <p>С: Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді. Д: Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады?</p> <p>С: Қалта шам, шам, көліктің шамы...</p> <p>«Менің достарым» деп аталатын дидактикалық ойын ойнауға шақырады:</p> <p>Педагог орындай алатын іс-әрекеттерін айтып береді.</p> <p>Балалар қолдарына белгілі бір заттардың суреті салынған карточкаларды алады. Содан соң педагог атаған адам немесе басқа да бір заттың атын атап, оның не істей алатынын атап айтады.</p> <p>Мысалы:</p> <p>Менің достарым – тыныстай алады.</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Ойынға қатыстыру, сурет бояту</p> <p>3. Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)</p> <p>Тақырыбы: «Ағаш бұтақтары» (Түрлі түсті қарындаштар)</p> <p>топтық жұмыс балалар өздері қалайды</p> <p>Мақсаты: -балаларға терек бұталары жайлы түсінік беру, ағаштарды өзіндік ерекшеліктеріне байланысты бір- бірінен ажыратуға және терек бұталары суретін салуға үйрету</p> <p>-- пішінді мүсіндеудің таныс әдістерін пайдалана отырып, ағаш бұтақтарын мүсіндеу</p> <p>-- жырту, умаждау әдісі арқылы бейнелер- мен сюжетті толықтыруға үйрету</p>
--	--	--	--

Бекітетін: *АК*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Сұлукөл жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық: сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 5 - 9 қыркүйек 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Сөйлеп тұрған таңғы радио: «Бізді қоршаған әлем жайлы әңгімелесу» Мақсаты: сурақтарға толық жауап беруге үйрету.	Үстел үсті театр ойыны: «Өлі табиғат құбылыстары» тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	Ойын– жаттығу: «Туған жер табиғатын қорғау керек пе, әлде жоқ па?» әңгімелесу, сұрақ жауап Ойын: «Жер шары» Фотосуреттер қарау. Еңбек тапсырмасы: Гүлдерге су құю.	« Сәлем жаңа күн» Д/ойын : «Жанды және жансыз табиғатты ажырат». Жер, су, ауа. Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, ауада, суда не болатынын дұрыс айтуға төселдіру. Қоршаған ортаға қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Шапшаң жауап беруге баулу. Еңбек тапсырмасы: Балықтарға жем шашу	«Табиғат мінезі» Сюжеттік ойындар: «Сиқырлы фломастер» еркін сурет салу. Не артық? Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. «Табиғат мінезі» жаттығуы Еңбек тапсырмасы: Кезекшілікті ұйымдастыру
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларының оқу құралдарын дұрыс алып	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>Мнемосхемамен «Көліктер» К. Бисекееваның тақпағын жаттау. Көліктер бар сан түрлі, Суда, жерде, көкте де. Дөңгелекті машина, Қажет бізге көліктер Ұшақ, пойыз, кеме де.</p>	<p>«Көңілдімін» Токтамай зуылдаймын зырн-зырн, Көліктің дуылдаймын дырн-дырн. Жүремін,айналамын бырн-бырн, Әрқашан көңілдімін сырн-сырн</p>	<p>«Зу-зу етіп көшеде» Зу-зу етіп көшеде, Күн-түн тыным таппайды. Төрт дөңгелек дөңгелек, Төрт аяқпен шаппайды.</p>	<p>«Көлік жүйрік шықты алға» Түрі, түсі, атауын, Онай емес жаттауға. Қазіргінің тұлпары, Көлік жүйрік шықты алға.</p>	<p>«Бип-бип-бип дейді» Бип-бип-бип дейді Жол шетіне шық дейді Күшікті басуға болмайды машина, Бип-бип-бип дейді Жол шетінен күт дейді Көшеде асығып жүруге болмайды машина Бип-бип-бип дейді.</p>
--	--	--	--	--	--

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>12.09.2022ж Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: «Менің досым» Мақсаты: - Жалпылама сөздерді дидактикалық ойын барысында түсіндіріп, үйрету. Үнтаспадан Б.Самединееваның орындауында «Достар, достар» әні тыңдатылады Педагог балаларға «Адал дос» деген әңгіме оқып береді. Міне, балалар, мақал-мәтелдердің өзінде досқа деген сенім жайлы айтылған. Достыққа адал адам, сертіне де адал болады. Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата». Ойын шарты: педагог қолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама, баламасын айтады.</p>	<p>13.09.2022ж Сауат ашу негіздері Тақырыбы. «Сөз. Сөздің мағынасы» Мақсаты:-Сөздердің ұзынды-қысқалығын қолмен өлшеп, айыра білуге үйрету «Кім көп біледі?» ойынын ойнату. Ойлаған сөздеріңді буынға бөлейік. – Әр буында бір дауысты дыбыс болады. Дауысты дыбыстарды қызыл түспен, ал дауыссыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз (балаларға көрсету). Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Дауысты дыбыстарды қызыл түспен, ал дауыссыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз.</p>	<p>14.09.2022ж Сауат ашу негіздері Тақырыбы: « Біз дыбыс пен сөз туралы не білеміз?» Мақсаты: - Сөздің дыбыстан құралатынын түсіндіру Педагог балаларға йммен «отырыңдар», «сөйлеңдер», «тыныпталыңдар», – деп белгі береді. Йммен – сөйлемей ишарамен түсіндіру – Міне, балалар, көрдіңдер ме, сөзсіз өмір сүру қандай қиын, ал біз бәріміз өз ойымызды сөз арқылы айта аламыз. – Балалар, қазір мен бір сөз айтамын. Мысалы: «сыр», енді сендер бір сөзден айтыңдар. Ал шатасып кетпес үшін мына стаканға әр сөз айтылған соң бір қарындаштан салып отырайық. Мен «сыр» сөзін айттым, бір қарындаш салайын. Тағы да кім сөз айтады? Ең соңында қарындаштарды санап, педагог қорытынды жасайды. – Міне, біз қандай көп сөз білеміз, айта берсек әлі де көп. – Сендер байқалыңдар ма, кейбір сөз ұзақ дыбысталса, енді бір сөз қысқа</p>	<p>15.09.2022ж Сауат ашу негіздері Тақырыбы: «Дауысты дыбыстар » Мақсаты: -А дыбысы қандай сөздерде болатынын суреттер көрсету арқылы түсіндіру, А дыбысын хормен айтқызу -Балалар өткен тақырыпты естеріңе түсіндіріңдерші? – Не жайлы айттық? Педагог: Дыбыс айтылуына қарай әртүрлі болып естіледі. Дидактикалық ойын: «Ненің дыбысы?» Ойын шарты: Педагог үнтаспадан әртүрлі көлік түрлерінің табиғат құбылыстарының, жан-жануар, жәндіктердің дыбыстарын естіртеді. Балалар ненің дыбысы екенін табу керек</p>	<p>16.09.2022ж Көркем әдебиет Тақырыбы: «Кішкентай бағбан» (әңгімелеу) Мақсаты: - Балалардың әңгімеге деген қызығушылығын арттыру. Шығарма кейіпкерлерімен таныстыру Әңгіме ұнады ма? – Әңгіме не туралы? – Авторы кім? – Салық бауда не істеді? – Садықты кім ойнауға шақырды? – Қалел досына не көрсетті? – Садық неге бармады? – Күз мезгілінде не өсті? – Садық Қалелге әкесінің қай сөзін айтты? (Балалармен бірге қайталап оқу). – «Кішкентай бағбан» деп кімді айтамыз? – Садықтың жасаған еңбегін қалай бағалайсың? – Сен Қалелдің орында болсан, не істер едің? – Әңгіме қалай аяқталды Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс :Әңгімедегі баланың аты</p>
---	--	--	--	---	---

	<p>Мысалы: әке, ана, аға, тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ... Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Достық туралы түсінігін сұрау. Достарының аттарын ата.</p>		<p>дыбысталады. Сол себепті сөздер ұзын және қысқа болады. Мына екі сөзді тыңдаңдар: үй және кітапхана. Осы сөздердің қайсысы ұзақ, ал қайсысы қысқа айтылды? – Біз ол сөзді өлшеп көрсетейік: 2 қолдың алақандарын біріктіріңдер. Сөзді дыбыстай бастаған кезде алақандарыңды аша бастайсыңдар. Ал дыбыстап болысымен, сол сәтте тоқтай қалыңдар (Бұл жаттығу 2–3 баламен жекелеп жүргізіледі, 6–8 сөз айтылады).</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: сөздер ұзын және қысқа болады. Мына екі сөзді тыңдаңдар: үй және кітапхана. Осы сөздердің қайсысы ұзақ, ал қайсысы қысқа айтылады? Сұраққа жауап алу.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Сөз айт, тез айт» Ойын шарты: доппен орындалады. Балалар бір-біріне доп лақтырып, «А» дыбысынан басталатын сөздерді айтады.</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: ұнтаспадан әртүрлі көлік түрлерінің табиғат құбылыстарының, жан-жануарлардың, ненің дыбысы екенін табу керек.</p>	<p>кім? Баланы сөйлету.</p>
--	---	--	--	---	-----------------------------

Үзіліс

Дидактикалық ойын: «Даусынан таны»
Шарты: Балалар көлік түрлерін дауысына қарай ажыратып, аттарын атап карточкаларын орнына апарып салады.

Дыбыстық жаттығу
Дан-дан-дан-манадан,
Дан-дан-дан-шанадан,
Ем-ем-ем – мінгізем.
Ем-ем-ем – жүргізем.

ЖОЛ БЕЛГІЛЕРІ

Олар 4 топқа бөлінеді:

Ескертуші белгілер (алдағы қауіп туралы ақпарат береді)

Тыйым салушы белгілер (белгілерде көрсетілген белгілердің жүргізілуіне тыйым салады)

Сізтеуші белгілер (адамға қажетті нысанның қайда екенін көрсетеді)

Ойын: «Қандай белгі екенін тап?»
Мақсаты: Жол белгілерін ажырата білуге, балалардың жолда жүру ережелері жайында білімдерін бекіту; күнделікті өмірде алған білімін өз бетінше қолдана алуға тәрбиелеу.

Қолданатын көрнекіліктер: Сақтандыру, тыйым салу, көрсеткіш және қызмет көрсету: жол белгілері желімденген текшелер.

Ойын шарты:
1-ші нұсқа. Жетекші текшелер жатқан үстелге кезекпен шақырады. Бала текшені алып, белгіні атап, сондай сияқты белгілері бар балаларға барады.
2-ші нұсқа. Жүргізуші белгі көрсетеді. Балалар осы белгіні өздерінің текшелерінде табады, көрсетеді және оның не білдіретінін айтады.
3-нұсқа. Ойыншыларға текшелер таратады. Балалар оны мұқият зерттейді. Әрі қарай әр бала өзінің белгісі туралы атын атамай айтып береді, қалғандары оны шешу керек.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қоршаған ортамен танысу
Тақырыбы: «Барлық мамандық қажет, барлық мамандық маңызды.»
Мақсаты: - Мамандық түрлері, олардың атқаратын қызметі, қоғамға келтіретін пайдасы туралы білімдерін толықтыру, жетілдіру
«Қандай мамандық несі?» ойыны.
 Балалар бұл сөздерді қандай мамандық несі айтуы мүмкін екенін анықтайды
 Сіздің кекіліңізді қысқа кию керек пе?... (шаптараз)
 Балалар, кітаптың бетін ашыңдар... (мұғалім)
 Рудьді оңға бұрайын... (жүргізуші)
 Сурет салуға қыжжаламдар дайындадым...(суретші)
 Сізге емделу үшін дәрілер жазып берейін... (дәрігер)
 Қанша килограмм көмпит өлшейін?... (сатушы)
 Сізге қандай көйлек тігу керек?... (тігінші)
 Балалар, сендер үлкен болып өскенде әрқайсысың бір мамандықты таңдайсыңдар. Сендер өздеріңнің болашақтарыңды қалай қиялдайсыңдар? Сенің қиялыңдағы болашақ мамандық қандай болуы мүмкін? Балалар өздеріңнің кім болғысы келетіндігі туралы әңгімелеп, қиялыңдағы әлемде ол таңдаған мамандықтың қалай өзгеретіндігі туралы ойларын ортаға салады.

Математика негіздері
Тақырыбы: «Заттардың ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру»
Мақсаты: - дара заттарды бөлуді үйрету; бір заттан тұратын қиын туралы ұғым қалыптастыру; «біреу» және «бірнеше» («көп») терминдерін енгізу
«Қоян» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін сұқ саусағы мен ортанғы саусағын шошайтады. «Қоян» құлақтарын созып тұр.
«Сақина» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін бас бармағы мен сұқ саусағын түзетіп, бір-бірімен түйістіреді.
«Саусақтардың амандасуы» – саусақтарын түзу ұстап, алақандарын бір-біріне қарама-қарсы ұстайды, тапсырманы орындауды ұсынады. Тапсырманы жеке орындауға және алма мен алмұрттарды бөлек топтарға бөлу үшін қасиеттерін тұжырымдауға уақыт береді. Сұрақ қояды: Әрбір топта неше алма және алмұрт бар?
«Бірнеше» немесе «көп», «бір» сөздерін пайдалануға қол жеткізеді.
 Әр түрінен бір үлкен жемісті бояу ұсынылады
Ұсақ қол моторикасына арналған сергіту сәті

Математика негіздері
Тақырыбы: «Заттардың ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру»
Мақсаты: - Есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту. Шыдамдылыққа тәрбиелеу
 Анамызға себеттегі заттарды топтарға бөлуге көмектесейік. Барлығымыз бірге орындаймыз. Сендер қандай нұсқаларды ұсынасыңдар?
 Балаларға жияңдарды кіші топтарға бөлуге көмектеседі: көгөністер, жемістер, тәттілер, қарбыз.
 Бізде қанша жеміс бар? Олардың көп немесе бірнеше екенін айта аламыз ба?
 Қанша көгөніс (тәттілер) бар?
 Топтық жұмыс жүргізу
 Көгөністерге, жемістерге, тәттілерге бөлуді ұсынады. Заттар тобын бір сөзбен атайды
 Көгөністерге, жемістерге, тәттілерге бөлуді ұсынады. Заттар тобын бір сөзбен атайды
 Саны бойынша салыстырады
 Жемістер көп, ал қарбыз біреу. Көгөністер көп, ал қарбыз біреу
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс:
 Бізде қанша жеміс бар? Олардың көп немесе

Математика негіздері
Тақырыбы: «1 және 2 сандары»
«1 және 2 сандары»
Мақсаты: - бір және «көп» («бірнеше») терминдерін енгізу; 1 және 2 сандарын санату
 Сиқырлы паровозбен саяхат жасауды ұсынады. («Паровоз және вагондар» кестесі). Суретте неше паровоз бар? (Біреу). Вагондарға ондағы терезе санына сәйкес әртүрлі ертегілердің кейіпкерлері отырғызылады (педагогтің қалауы бойынша іріктеледі). Педагог тактаға бір паровоз бен бірнеше вагонды (3-тен 5-ке дейін) бекітеді. Ойынға қосылады. Әрбір вагонда 2 кейіпкерден болуы мүмкін екенін айқындайды. Оларды іріктеп отырғызады
 Паровозға неше вагон тіркелді? Әрқайсысын көрсете отырып, балалармен бірге дауыстап санайды. Одан кейін ұсынады:
 Терезелерді санаймыз: бір, екі. Келесі вагонда: бір, екі және т.с.с.
 Вагондардың әрқайсысында 2 терезе

Қоршаған ортамен танысу
Тақырыбы: «Нан қайдан келеді?»
Мақсаты: - Балалардың нанның дастарқанға келу жолы туралы түсініктерін жетілдіру. Нанға, оны өсіріп, пісіретін адамдардың еңбегіне құрметпен қарауға үйрету
«Тұқым» ойыны: педагог музыка қосады, балаларға өздерін жерге себілген кішкентай тұқым ретінде сезінуді ұсынады. Кішкентай тұқым қаранғы, ызғар, жұмсак жерде жатыр. Күн бойын жылытқандай болды, жаңбыр жауды. Содан соң тұқым ісініп, жарылды.
 Ішінен құлақтанып кішкентай өскін шықты (балалар қолдарын жоғары көтереді). Сабақ жерді жарып шығып, күнге қарай талпынып өсе бастады (балалар орындарынан тұрады). Жел ары-бері шайқады. Сонда да өсе берді. Біраз уақыт өтіп, ол сабаққа айналды. Қара бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Қара бидай сабағы). Бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Бидай сабағы) Сұлы тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Сұлы.) Сабақтың өсіп, дамуына не қажет? (Күн, жаңбыр және адам

	<p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Әмір өзін өскенде кім болғын келетіндігі туралы әңгімелеп берші?</p>	<p>1.«Қоян» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін сұқ саусағы мен ортанғы саусағын шошайтады. «Қоян» құлақтарын созып тұр. 2.«Сақина» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін бас бармағы мен сұқ саусағын түзетін, бір-бірімен түйістіреді. 3.«Саусақтардың амандасуы» – саусақтарын түзу ұстап, алақандарын бір-біріне қарама- қарсы ұстайды</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Әрбір топта неше алма және алмұрт бар? «Бірнеше» немесе «көп», «бір»сөздерін пайдалануға код жеткізу.</p>	<p>бірнеше екенін айта аламыз ба? Заттар тобын бір сөзбен атайту, саны бойынша салыстыру.</p>	<p>немесе терезелер жұбы бар Мақсаты:- заттарды санай алуға;сандардың айтылу реттілігін үйрету. Заттардың қасиетін, белгісін айқындау және оларды топтастыруды үйрету Екі-екіден көрсетілген заттарды іздейік. Сендерде неше қол, аяқ, көз және құлақ бар? «Екі» сөзінің «жүп» дегенді білдіретінімен таныстырады. Қолғаптар жұбы, шұлықтар жұбы. Бір-бірден көрсетілген заттарды атаңдар Не туралы бір деп айтуға болады? Не туралы екі (немесе жүп) деп айтуға болады? Д/ ойын «Жұбын тап» Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: заттарды санай алуға;сандардың айтылу реттілігін үйрету.</p>	<p>қолдары.) «Тағы кім?» ойынан ойнауға шақырады. Тізбекті әрі қарай жалғастырады: наубайшы нан пісіреді, тағы кім пісіреді? (Ана, әже, әпке). Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: -наубайшы нан пісіреді, тағы кім пісіреді? (Ана, әже, әпке).</p>
Үзіліс					

Сюжетті - ролді ойын:
«Кім үздік жүргінші?»

Мақсаты: Жол жүру ережесі бойынша балалардың білімдерін бекіту.

(бағдаршамның берген белгісі, жүргінші жол) белсенділігін, назарын тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: 1,2,3,4,5,6 сандармен текшелер және 2 фишка. Ойын аланы.

Ойын барысы:

Бірінші жүргінші №1 үйден, екінші №2 үйден шығады. Текшелерді өздерінің сандары шыққанша лақтыра береді, және қайтадан лақтырады. Сонымен бір түрлі-түсті суреттерге мүжік қарау керек. Бірінші суретте бағдаршамның қызыл шамы жанып тұр. Демек, жүргінші бағдаршамнан тұрған дөңгелекке секіре алмайды. Ол орнында тұра береді. Екінші суретте көлік. Жолды кесіп өтуге болмайды, орнында тұру керек. Үшінші суретте бағдаршамның жасыл шамы жанып тұр. Текшені текшенің санына байланысты дөңгелектерге жылжытуға болады. Төртінші суретте мотоциклшы. Оны тоқтап, өткізу керек. Алтыншы суретте бағдаршамның сары шамы жанып тұр. Жүргінші сол суреттің бойында тоқтай алады. Жетінші суретте реттеуші онымен қауіпсіз, бірден әженің үйіне баруға болады. Кім жол ережесін бұзбай әжесіне келсе сол жеңіске жетеді.

Саусақ ойындары

Ойын: «Қозылар»

Мақсаты: саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір ұйқастырылған тарихты, таклақтарды, ертегілерді сахналау, қолмен орындау.

Тіл дамыту жаттығуы

Мына қозы күні бойы құйрығын бұлғандатты,
Ал мына қозы арқасын қоршауға сүйкеді,

Мә-мә-мә-мә-мә-мә-мә,

Қозыларды мен жақсы көрем,
Мына қозы аяқтарымен жерді қопарды,

Қопарды да өзі сурет салды,

Мә -мә -мә -мә -мә -мә -мә,

Қозыларды мен жақсы көрем,

Мына қозы ортаға тұрам деп,

Бүкіл ағаларын итеріп тастады.

Саусақ ойыны: «Құрттар»

Мақсаты: Ұсақ моториканың қимылдары мен қолдың икемділігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді.

Тіл дамыту жаттығуы

1,2,3,4,5

Құрттар серуенге жүрді,

Бір уақытта қарға алдарынан шықты,

Басын шайқап иіле ,

-Менің түскі асым- деп,

Енді қараса құрттар жоқ.

Психологиялық ойын:

Ойын: «Сәлемдесу»
жаттығуы.

Мақсаты: Бір-бірімен кездескенде амандасу мәдениетіне тәрбиелеу, жылдамдыққа баулу.

Ойын шарты: Қазір біз сендермен ойын ойнаймыз, қимылды тез жасауларың керек. «Бастаймыз» деген белгі берілгенде, мен қалай амандасу керек екенін айтамын, сонда сендер бір-бірлеріңмен тез-тез амандасасыңдар. Әр адаммен әртүрлі амандасасыңдар. Сонымен, көзбен... қолмен... нықпен... құлақпен... тіземен... иекпен... өкшемен... арқамен.

Аз қимылды ойын:

Ойын: «Кеме»

Мақсаты: Адамдардың әр түрлі мамандықтары туралы балалардың білімдерін жетілдіру, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.

Қажетті атрибуттар: ағаштан жасалған кемелің макеті, руль, капитанның қалпағы, балықтар.

Ойын шарты: Балалар өз қалаулары бойынша капитан мен кеме жүргізушіні тағайындайды, содан кейін әрқайсысы өз орындарына отырады. Капитан өзінің жүргізушісіне оңға бұр, солға бұр, тура жүр,- деп басқарып отырады. Кемемен серуенге шыққанда теңізшілердің еңбегі, балықтардың түрлері жайында мағлұмат беріледі. Саяхат көңілді болу үшін ән айтады. Бұл ойын балаларды ұйымдасқан түрде ойнай білуге баулиды.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі
Тақырыбы: «Біз мектепте не істейміз?»
Мақсаты: -мектепке не үшін баратынын әңгімелеп айтып беру

Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды.
 Мектеп ... (әдемі, жарық, таза).
 Танертең жаттығу ... (жасаймыз).
 Музыка залында ... (ән айтамыз, би билейміз).
 Серуенге шығып ... (ойнаймыз, демаламыз).

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Өмірді жалғасын тап ойынына қатыстыру.

Қазақ тілі
Тақырыбы: «Мектеп қызметкерлері»
Мақсаты: -мамандық иелерін құрметтеуге баулу

Дидактикалық ойын: «Тыңда, көрсет, қайтала». Балаларға мектеп қызметкерлерінің суретін көрсету.
 – Бұл кім? – Бұл – тәрбиеші.
 – Аты кім? -Айман Төлеутайқызы. \

– Дұрыс Осылайша мектепте жұмыс істейтін музыка жетекшісі, жаттықтырушы және аспаздың аты-жөндері айтады.

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Өмірге мектеп қызметкерлерінің суретін көрсету.
 – Бұл кім?
 – Бұл – тәрбиеші.
 – Аты кім?
 -Гүлнұр Чапайқызы

Сөйлеуді дамыту
Тақырыбы: «Менің досым»
Мақсаты: - Суретке қарап әңгіме құрауды үйрету, баланың сөздік қорын байыту. Бала бойындағы досына деген сенімділігін дамыту

-Балалар, «Дос» деген сөз жай айтыла салмаған сөз екен. Дос болудың да үлкен жауапкершілігі бар екенін түсінулерің қажет. Досына адал болсаң, досың саған да адал болады.

-Досына қандай сыйлық бересің суретін сал

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Сенің досың кім? Неше досың бар? Олардың аттарын атау.

Көркем әдебиет
Тақырыбы. «Күз жомарт»
Мақсаты:- - Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту

Дидактикалық/ойын : «Себетке көкөністерді сызып қос»

Жұмбақ :
 Жазда тұрып жоғары
 Күзде жерге қонады
 (жапырақтар)

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Жапырақтардың суретін бояту.

Шығармашылық бейнелеу әрекеті
Тақырыбы: «Тостаған»
 (Акварель бояу)

Мақсаты: - балалардың шығармашылық қабілетін дамыту, заттың пішіндері туралы білімдерін жетілдіру, тостаған туралы білімдерін бекіту

-тостағанды мүсіндеу әдіс-тәсілдерін үйрету
 – ұсақ қол қимылдарын дамыта отырып, кино, жапсыру дағдыларын қалыптастыру
 - қағаздан құрастыруға үйретуде түрлі бағытта: тегістеп бүктеу, шаршы қағазды бүктеу біліктерін қалыптастыру
 -Балалар, менің қолымдағы ыдысты қалай атайды?
 Менің қолымдағы тостағанның қандай ерекшелігі бар?
 Сендердің үйлерінде осындай тостағандар бар ма?
 Сурет салу кезінде заттың фонына көңіл бөлу керек, себебі заттағы ою-өрнектің реңкі әртүрлі болуы мүмкін. Бүгін біз тостағанды салып,

әшекейлеуді үйренеміз. Қағазға бір түсті акварель бояуымен тостағанның суретін саламыз -Салу тәсілдерін көрсету.
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс:
 Дайын суретті әлемі етіп бояту.

Үзіліс

Сюжетті-рөлді ойын: «Теңізшілер. Балықшылар. Теңіз астындағы қайық»
Мақсаты : Балаларда ойын барысында бірнеше әрекеттерді логикалық бірізділікте байланыстыру, ойын жағдайына кіру, өзіне рөл алып, ойын аяғына дейін рөлге сәйкес әрекет ету біліктерін қалыптастыру. Балалардың позитивті және топта игілік қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру.
Жағдаят: Кеме, теңіз астындағы қайықтың құрылысы. Жүзуге дайындық, маршрутты таңдау, жүзу, рөлдік әрекеттерді орындау, кемеңі жөндеу, сүңгіуірлердің жұмысы. Байрақты көтеру. Портқа қайту. Майшабақ табу, аулау, керме ау бұзылды, балық кетіп бара жатыр, кеме тесілді. Жаңа зәкір

Қимылды ойын: «Машинамен саяхат»
Мақсаты: Далада жүру ережелері және жол белгілері бойынша балалардың білімдерін бекіту.
Көрнекіліктер: Ойын алаңы, фишкалар.
Ойын барысы: Балалар ойын алаңында ойнауда бастап кетті. Жол белгілерінің қасында өтіп бара жатып, тоқтап, әр белгі туралы айтып береді. Кім теңізге бірінші жетеді, сол жеңімпаз.

Сюжетті-рөлді ойын: « Ұшқыштар»
Мақсаты: Ойында қоршаған ақиқат өмірдің оқиғаларын көрсету біліктерін қалыптастыру. Балалар арасында бірлесіп ойнау дағдыларын, рөлдерді бөлу туралы келісу біліктерін тәрбиелеу. Сюжетті-рөлдік ойынды жаңа мазмұнмен, жаңа эпизодтармен байыту арқылы жалғастыруға үйрету. Сөздік қорын дамыту, сөз сөйлеу қабілетін байыту.
Жағдаят: Ұшар алдында ұшақты тексеру. Ұшақ ұшуда. Санитарлы ұшақ боранда ұшуда. Мұздақтағы балықтарды құтқару. Ұшақ далада жұмыс істеуде.
Тәрбиешінің іс-әректі: Диспетчер рөліндегі жерден бақылауды жүргізеді. Ұшақ жағдайларына байланысты бағыт беріп, SOS-дабылы арқылы аэродромдағы жұмысшылардың іс-әрекетін басшылыққа алады.
Балалардың іс-әрекетті: Техник ұшақтың моторы тексереді, ұшақтың ұшуға дайындығы жөнінде хабарлайды. Жүргізуші жанармай, тыңайтқыш, азық-түліктер әкеледі. Экипаж командирі экипаж мүшелерінің іс әрекетін бақылап басқарады. Штурман навигациялық жағдайды қарайды катамен жұмыс істейді. Радист балықшылар диқаншылармен рация арқылы байланысып ауа райын сұрайды.

Қимылды ойын: «Автобус жүргізуші»
Ойын мақсаты: Балаларды жүргізуші мамандығымен таныстырып, оның пайдасы мен қажеттілігін айқындау, еңбекті сүйеге баулу, қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру.
Қажетті атрибуттар: руль, абонементтер, орындықтар, микрофон.
Ойын шарты: Бір баланы автобус жүргізуші, екіншісін тексеруші етіп тағайындайды. Қалған балалар жүргіншілер. Егер ойын бөлмеде өткізілсе, орындықтар екі қатар етіп қойылады. Борменен еденге алдыңғы, артқы есік белгісін, яғни екі параллель сызығын сызады. Аялдамада тосып тұрған

Релаксациялық жаттығу: «Теңізге саяхат»
 Бұл медитативтілік техника денедегі қысымды түсіруге бағытталған, музыкамен орындалады.
Жүргізуші: Жайланып отырыңыз, көзіңізді жұмыңыз. Терең демалыңыз, денеңізді бос ұстаңыз, денеңізді ауырлап бара жатқандай және оны теңіз толқынының лебі ұрып жатқандай сезініңіз. Өзіңізді жартастың үстінде тұрмын деп есептеңіз және алысқа көз жіберіңіз. Сіздің алдыңызда көгілдір теңіз, ашық аспан және күн. Теңіз барқалыпты дем алып, асау толқандары жағаға соғылып, қайтадан кейін қайтуда. Теңіз толқындарының шуын естіп, толқындарға қызыға қарап, жағалаудағы теңіздің тұзды ауасын жұтып тұрсыз. Өз бойыңыздағы асқан ауыртпалықтан бір сәтке болса да арылғандайсыз. Сіздің рухыңыз жайлылық сезіміне толы. Сіз төменге түсіп,

түсіп, суға батады, теңіздегі өрт, көмек келе жатыр.

Ойын шарты: Кеме жасаушылар кеме құрады, матростар мачтаның үстінде, қараңғыға үңіліп қарайды, алдыға қарайтын матрос көпірдің үстінде тұр, руль басқаратын адам сейнерді жүргізеді, қайықшы керме ауды дұрыс лақтырғандығын қадағалайды. Боцман матростарға команда береді, олардың жұмыс атқарғанын қадағалайды. Сүңгуірлер теңіз түбін қарайды, зәкірді іздейді, краншылар кемеге жүк тиеді. Механик көмірдің өртенгенін хабарлайды. Дәрігер жүзу кезінде ауырып қалған жолаушыларды емдейді. Балықшылар: торды айналдырады, теңізге тастайды, балық ұстайды, түрі мен сорты бойынша жәшіктерге салады. Механик машиналардың жұмысын тексереді, Жолаушылар билеттерді сатып алып, кемеге отырады, қоғамдық көліктегі жүріс-тұрыстың ережелерін сақтайды; Аспазшы жолаушыларға

Ұшқыш ұшақты басқарады, жерге тыңайтқыш сеуіп, балықшыларға тамақ лақтырып, дәрігер әкеледі. Бортжолсерігі жолаушыларды ұшаққа кіргізіп орындарына жайғастырып, белбеулерді іліктіруді, кофе, газет пен журналдар, кітаптар оқуға ұсынып әкеледі.

Ұшқыштарға түскі ас дайындайды.

Дәрігер науқас жолаушыны қарап, оған көмек көрсетеді.

Балықшылар балық аулап, оларды ашық көлге алып кетеді, ұшақты байқап, оларға байрақты көтеріп белгі береді.

Жолаушы билет сатып алады, аялдамада шығып, ұшатын кезде ереже тәртібін сақтайды.

Зымыран

Ғарышкер

жүргіншілер артқы есіктен кіріп, біртіндеп колдарындағы абонементтерін компостерге тесіп орындарына отырады. Жүргізуші рөліндегі бала «ал кеттік» деп, аузымен мотордың дүрілін салып жүргізеді. Біраз жүрген соң, келесі аялдамаларды «дүкен, дәріхана, парк» деп микрофонмен хабарлағанда, әр аялдамада 4-5 баладан түсіп отырады. Тексеруші рөлін алғашқы кезде тәрбиеші өзі атқарады. Балалар автобустан түскенде колдарындағы абонементтерін жинап алады. Автобустан түскен балалар «дүкен», т.б. орындарға кіріп, оны-мұны сатып алып, тағы да аялдамаға келіп тосады. Ойынды осылайша қайта жалғастыруға болады.

аяғыңызды шештіңіз, жалаң аяқ құмның қызуы мен жұмсақтығын сезіне отырып жүгірудесіз. Міне сіз судың жанына келдіңіз, толқындар сіздің аяғыңызды жуып жатыр, су жып-жылы әрі жұп-жұмсақ. Сіз қолдарыңызды бос тастап, басыңызды шалқайттыңыз. Күн сәулесі мен жеңіл самал жел сіздің бетіңізді өбуде, теңіз толқындарының тамшылары сіздің денеңізді баурап алғандай. Ерніңізде теңіздің тұзды суының кермек дәмі және бақыт күлкісі. Сіз өзіңізді кішкентай бала сияқты сезініп, жүгіргіңіз, секіргіңіз, су шашып ойнағыңыз, күлгіңіз келеді. Өзіңізге осы бірнеше минут ішінде не істегіңіз келсе, соны істеуге рұқсат етіңіз. Сіздің қайтатын уақытыңыз болды. Міне сіз тағы да жардың басында тұрсыз. Сіздің демалыс пен бақыт сыйлаған ғажайып әлемге алғысыңызды айтыңыз. Көздеріңізді асықпай ашыңыз! - Қандай сезімде болдыңыз? - Не сезіндіңіз? Оқушылардың алған әсерлері сұралады.

ас дайындайды.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

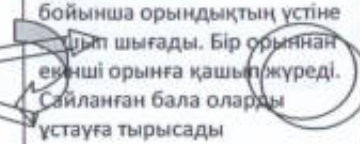
Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Күлкі сыйла»
Мақсаты: Орындық үстінде әр қадам басқан сайын допты алдында, артында ұстап, динамикалық тепе-теңдіктерін сақтап жүруді үйрету (ені – 20 см, биіктігі – 30 см).
Құрсаудан-құрсауға екі аяқпен секіру: ширақ итеріліп, құрсаудың ортасына түсу керектігін түсіндіру. (3 рет). Құрсаудан-құрсауға екі аяқпен секіру: 4 құрсауға кезекпен секіріп барып, қайтарда құрсауларды айналып, орындарына жүгіріп келеді. Секірген кезде құрсаудың ортасына түсуге тырысады. Екі аяқпен ширақ итеріліп, аяқтарының ұшымен жерге түседі
Ойын: «Қайда жасырылғанын тап». (2 рет). Спортзалда еркін тұрады.

Музыка
Тақырыбы: «Нота үйренейік»
Мақсаты: Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау. Музыка сипатын анық ырғақты, ширақ жүріспен беру
Музыка тыңдау: «Гүлдерайым» қазақтың халық әні (өңдеген Т. Қоңыратбай).
Ән айту: «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев), «Білімің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Марш» (В. Дешевов)
Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені)
Ойындар, хороводтар: «Сиқырлы ағаш» («Дидактикалық ойындар» жинағынан)

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Біз күшті және ержүрекпіз»
Мақсаты: таяқты дұрыс ұстау керектігін, допты саусақтарымен күшке салмай төменнен жоғарыға қарай қалай итеру керектігін, кегельдердің оң және сол жағынан қалай айналып өту керектігін үйрету
 Тепе-теңдікке арналған тапсырманы орындайды: гимнастикалық орындық үстінде доп ұстап жүру: Нұсқау: тізені жоғары көтеріп, іші толтырылған доптарды аттап өту. Екі тізбекке тұрады. Бастарын түсірмей, дене бітімдерін түзу ұстап жүреді. Орындықтан түсерде, алдымен жерді аяғының ұшымен басып, сонан соң бүкіл табанын жерге қояды.
Қауіпсіздік техникасы қажет кезде көмек беру, толтырылған доптарды балалардан бір алым қарақашықтыққа қою.

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Мен ойнағанды жақсы көремін»
Тақырыбы: «Доппен ойнап, көңіліңді көтер!»
Мақсаты: Допты бастан асыра бір-біріне лақтырып, оны екі қолмен қағып алуды үйрету
 Допты бір-біріне екі қолмен бастарынан асыра лақтыру. Екі тізбекке, сапқа бөлініп тұрады (арақашықтығы – 2 метр) (10 рет). Допты тура қолға лақтырып беруге тырысады. Лақтыру бағытын бұзбауға тырысады. Допты ширақ лақтырады.
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жүгіру» (3 рет). Шенберге тұрып, балалардың ішінен санамақ арқылы қуалайтын баланы таңдайды. Белгі бойынша орындықтың үстіне

Музыка
Тақырыбы: «Көңілді ырғақтар»
Мақсаты: Музыка сипатын ырғақты жүріспен, музыканың ширақ сипатын жеңіл, ырғақты жүгіріспен беру
Музыка тыңдау: «Вальс» (Қ. Шілдебаев), «Полька» (М. Красев), «Қамажай» халық әуені (өңдеген Н. Меңдіғалиев)
Ән айту: «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров)
 «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Биімді қайтала» (үнтаспада, педагогтің таңдауымен)
Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені)
Ойындар, хороводтар: «Ән салған кім?» (А. Райымқұлова)
Музыкалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай)

	<p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Доппен жұмыс жасауға баулу.</p>	<p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Музыка тыңдату, нотаны қайталау айтқызу.</p>	<p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай» (3 рет). Ойыншылар бір-бірінің қолдарынан ұстап, шеңбер бойында тұрады. Ортада ұстаушы- жүргізуші тұрады. балалар төмендегі сөздерді айтып, шеңбер бойымен жүреді: «Ал, көнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп санаңдар. Бір, екі, үш – ал тараңдар!» Осыдан кейін зал ішіне тым-тырақай қашады. Ұстаушы балаларды қуып, ұстауға тырысады. Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: гимнастикалық орындық үстінде доп ұстап жүру, жаттығуларын жасату.</p>	<p>Мақсаты: допты жоғары лақтырып, еденге түсіп, қайтадан ыршыған допты екі қолмен қағып алу, жоғарыға лақтырған допты саусақтарды ашып, допты қағып алу машықтарын жетілдіру Допты жоғары лақтыру, жерге түсіп қайтадан ыршыған допты екі қолмен қағып алу. (5 рет) Допты алды жақтан жоғары лақтырып, саусақтарды ашқан күйде оны қағып алып, допты кеудеге қысу. Жаттығуды жапшай орындау (топ болып) әдісімен орындайды. Допты басының артына лақтырмауға, бір орындарында қозғалмай тұруға тырысады. Егер доп домалап кетсе, оны қолға береді. Допты себетке апарып салып (алдымен бірінші тізбектің балалары, сонан соң екінші тізбектің балалары орындайды), орындарына барып тұрады Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Допты бастан асыра бір-біріне лақтырып, оны екі қолмен қағып алуды үйрету</p>	<p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Ән тыңдау, білімді қайталау.</p>
--	--	---	--	--	---

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
	Қоқыстарды жинау	Ағаштарды жинақтау	Сары жапырақтарды жинау	Құстарға жем шашу	Киімдерді жинақтау
	Мақсаты:-балаларды еңбекке баулу, ересектердің еңбегін бағалау				
	«Айгөлек»	«Жарғанат»	«Тез жет»	«Кім заттарды көп жинайды?»	«Құрлар»
Балаларды үйге қайтару	Мақсаты:-балаларды ойын ережесін дұрыс орындауға үйреті, ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу				
	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баланың «социалдық көкжиегін» кеңейтіңіз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Ешқашан балаға қол жұмсамаңыз. Қиын жағдайда үнемі бірге болыңыздар	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замансыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Есіңізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсеңіз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Бекітілген! Ал

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Сұлукөл жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 111 – апта 19-23 қыркүйек 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пж ойын: «Вагондарға дөңгелек таңдау» Шарты: суреттердегі вагондарға түсіне қарай дөңгелек таңдайды.	Еркін ойын: «Шкафка жасыру» Шарты: Шкафка бір бала ойыншық жасырады, қалған балалар табады.	Пж ойын: «Қайтала» Шарты: Педагогтың артынан пішіндерді сіріңке шнімен қайталайды.	Пж ойын: «Ойыншықты тап» Шарты: Жасырылған ойыншықты табады.	Еркін ойын: «Сенде не бар?» Шарты: Қалаған ойыншықтарымен бір-бірімен бөлісіп ойнайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балалардың оқу құралдарын дұрыстап салып берулерін тапсыру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінін сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар.	Құрылыс ойындары «Үй жиһаздары», «Қуыршақтарға үй құрастырамыз».	Фотосуреттер қарастыру «Менің отбасым». Фотосуретте бейнеленген отбасы мүшелерін атау.	Саусақ ойыны «Әжемнің ертегілері». Отбасылық фотосуреттерді қарастыру. Туыскандары туралы әңгімелеп беру.	Үстел үсті ойыны – пазл: «Үйшік құрастыр» Балалармен отбасы туралы әңгімелесу.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Жануарлардың төлдерін тауып, оларды атап бер»	«Мен қайда және кім болып жұмыс істеймін»	«Менің отбасым» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру 87778165367	Ана мен әжеге көмектесу туралы әңгімелесу	Сөздік ойын «Қимылын көрсет»

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Сөйлеуді дамыту
Тақырыбы: «Менің сүйікті ойыншығым»
Мақсаты: -«Д» – «Т» дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету; . Ойыншықтардың суретіне қарап, әңгіме құрай білуге үйрету

Дидактикалық ойын:
«Жасырынған ойыншықты тап».
Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді.
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Ойыншықтардың суретіне қарап, әңгіме құрай білуге үйрету.

Сауат ашу негіздері
Тақырыбы: «Жуан дауысты дыбыстар»
Мақсаты: дауысы дыбыстар жуан,жіңішке болатынын айтып түсіндіру
 «Кім көп біледі?» ойынын ойнату. Ойлаған сөздеріңді буыңға бөлейік. – Әр буында бір дауысты дыбыс болады. Дауысты дыбыстарды қызыл түспен, ал дауыссыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз (балаларға көрсету)
Дидактикалық ойын: «Күн мен түнді» ажырат. Ойын шарты: Педагог қай сөзде «Т» дыбыс бар
 Күндіз аспанда не бар болатынын, түнде аспанда не бар болатынын түсіндіреді. Сурет қималарымен ажыратып көрсетеді
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Дауысты дыбыстарды қызыл түспен, ал дауыссыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз

Сауат ашу негіздері
Тақырыбы: «Жіңішке дауысты дыбыстар»
Мақсаты: жіңішке дауысты дыбыстармен таныстыру
Дидактикалық ойын: «Сөз айт, тез айт» Ойын шарты: доппен орындалады. Балалар бір-біріне доп лақтырып, «Ә» дыбысынан басталатын сөздерді айтады. Педагог балаларға саусак бұлшық еттерін дамыту жаттығуын жасатады. Басбармағым бастап берді, Саусактарым ән сап берді, Шылдыр шүмек шылдырлады, Кіші бөбек былдырлады.
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: «Ә» дыбысынан басталатын сөздерді айтқызу.Суреттерін көрсету арқылы
 Мысалы: Әтеш,әткеншек т.б

Сауат ашу негіздері
Тақырыбы: «Жуан,жіңішке дауысты дыбыстар»
Мақсаты: Жуан және жіңішке дыбыстардың негізгі ерекшеліктерімен таныстыру

Д/ойын «Суретті дұрыс тап»
Мақсаты. - суреттегі заттардың жуан дыбыстан басталатынын табу
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: - суреттегі заттардың аттарын атату.

Көркем әдебиет
Тақырыбы: «Жемістер жыры»
«Жемістер жыры»
Мақсаты: жеміс түрлерімен таныстыру, жемістер пайдалы екенін айту, көңіл күймен мазмұндауға үйрету
Жемістер жыры
 Рза Құнақов
 Нарттай қызыл алмам бар, Маз болады алғандар. Жазда әдемі киінем,
 Тілді балдай үйірем. Көктемде ерте гүлдеймін, Кешігуді білмеймін. Уылжыған өрікпін, Мен бау-бақса көрікпін
 Өлең ұнады ма?
 – Өлең не туралы?
 – Авторы кім?
 Жемістер қайда өседі? –
 Алманың, өріктің дәмі қандай? –
 Қандай жеміс ұнайды? – Сен қай жеміс түрінің дәмін таттың? –
 Неліктен жемістерді жақсы көресің? – Осы жемістерден мол өнім алу үшін тынбай еңбектену керек
Мақсаты: Қоршаған орта туралы түсінігін қалыптастыру.
 Тілдік ойлау қабілетін дамыту.
 Өз ойын айта білуге, басқалардың пікірін тыңдай білуге тәрбиелеу
Дидактикалық ойын: «Дәмін тат». **Ойынның шарты:** Ойынға қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай жеміс екенін табады.

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Жемістер

					қайда өседі? – Алманың, өріктін дәмі қандай? – Қандай жеміс ұнайды? –
--	--	--	--	--	---

Үзіліс

<p>Тұрақты сөз тіркестерінен құралған санамақ Мақсаты: Сандарды жаттау, санауды дамыту. Бір ауыз сөз, Екі айтпайтын адам. Үш қайтара сәлем, Төрт түлік мал, Бес уақ намаз, Алты алаш, Жеті қабат жер асты, Сегіз қырлы жігіт, Тоғыз торау жол, Он сақа ой.</p>		<p>Ойын: «Үкі». Мақсаты: Үкінің немен қоректенетінін және қай уақытта жүретінін үйрету. Ойынның шарты: Тәрбиеші үкі болады. Ол ұясында отырады. Басқа балалар құрт-құмырсқа, көбелек, бақа болып секіріп жүреді. Тәрбиеші «түн» дегенде бәрі тоқтап қалады. Үкі аңға шығады, қозғалған ойыншыны көріп ұясына алып кетеді. Тәрбиеші «күн» дегенде барлығы жүгіріп ойнайды. Үкіні ауыстыруға болады. Кімді үкі ұстаған жоқ сол жеңімпаз атанады.</p>
---	--	---

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қоршаған орта Тақырыбы: «Менің Отаным – Қазақстан» Мақсаты: «Отан» деген сөздің мағынасын түсіну, еліміздің өркендеуіндегі президенттің рөлі туралы білу. Өзінің Отаны туралы әңгімелеп айта алу дағдыларын арттыру Ел тынысын тереңінен танып кең, Шарапаты бар адамға дарып тең. Елбасының есімі бұл тарихта Қалар анық өшпес алтын әріппен. -Өлең сөздерін қалай түсінесіңдер?</p>	<p>Математика негіздері Тақырыбы: «3 және 4 сандары» Мақсаты: шифр мен заттар санын сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру «Артық затты тап» кестесі. Төрт суреттің әрқайсысынан артық затты тап. Неліктен оның артық екенін түсіндіріңдер. Топтардың әрқайсысында неше зат қалғанын түсіндір. Топтардың әрқайсысында неше зат бар? Бүгін қандай сандармен танысатынымызды кім айтады? Артық затты тауып, оның</p>	<p>Математика негіздері Тақырыбы: «3 және 4 сандары» Мақсаты: заттарды санай алуға; сандардың айтылу реттілігін үйрету Мәшинелерді санаймыз. Қуыршақтарды санаймыз. Мәшинелер саны 3 нүктемен белгіленеді. Қуыршақтар саны 4 нүктемен белгіленеді. Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс заттарды санай алуға; сандардың айтылу реттілігін үйрету.</p>	<p>Математика негіздері Тақырыбы: «5, 6 сандары» Мақсаты: - 5, 6 сандарын заттардың санымен сәйкестендіруге үйрету; заттарды санау дағдысын жетілдіру Неше моншақ бейнеленгенін санаймыз балалар үстелдерде 5 моншақтан дөңгелектер құрастырады. Оларға тағы біреуін қосуды ұсынады. Енді неше моншақ болғанын қайта санаймыз (алты). тапсырма. 6 моншақты бастырып сызындар және оларды бояңдар.</p>	<p>Қоршаған орта Тақырыбы: «Ағаш және бұта» Мақсаты: Ағаштың, бұталардың атауларымен таныстыру және олардың түрлерін бір-бірінен өзіне тән ерекшеліктеріне қарай (жапырағы, жемісі, діні) айыра білуге үйрету. «Мен қандай пайда әкелемін?» атты дидактикалық ойын ұйымдастырады. Педагог балаларға түрлі нысандардың суреті салынған карточкаларды көрсетеді. Дұрыс жауап берген балаға фишка (текше) береді. Нысанның әкелетін пайдасы туралы көбірек айтып беруге тырысады.</p>
--	--	---	--	--	---

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Өзінің Отаны туралы әңгімелеп айта алу дағдыларын қалыптастыру.

неліктен артық екенін түсіндіреді. Қалған заттарды санайды. Олардың үш-үштен екенін анықтайды

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: цифр мен заттар санын сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру.

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс заттарды санау дағдысын жетілдіру.

П: Ағаштардың қандай пайдасы бар?

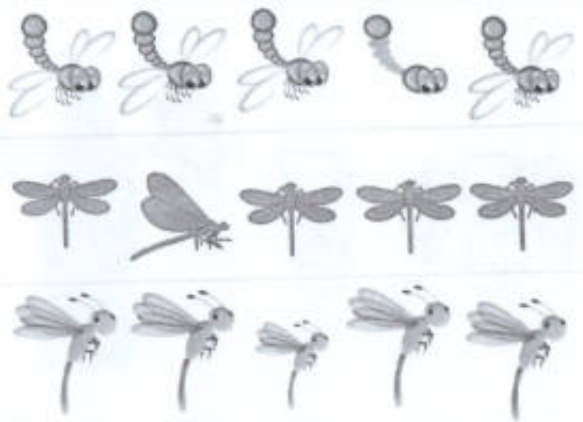
Б: Ыстықта сая болады, ауаны салқындатады. Жапырақтары мен жәндіктер қоректенеді. Құстар үшін де пайдалы. Оның бұтақтарына құстар ұя салады.

Күрделі сұрақ: ағашқа қарап жел соғып тұрғанын білуге бола ма? Балалар өз болжамдарын айтады. Егер бұтақтар шайқалып тұрса, жел соғып тұр деген сөз. Желдің қуатын анықтайды

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс Құстар үшін де пайдалы. Оның бұтақтарына құстар ұя салады.

Үзіліс

Ойын- жаттығу:
«Жәндіктердің қимылын жасайық»

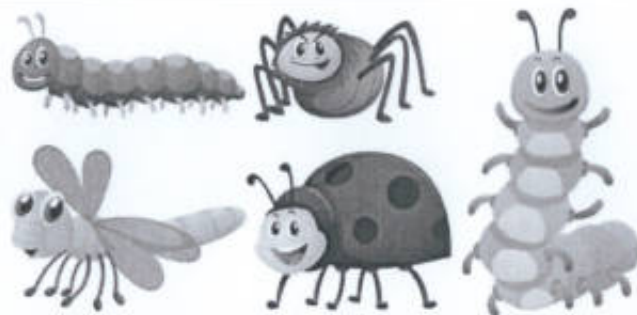
Құрылымдалған ойын:

Тақырыбы: «Жәндікте неше аяқ бар»

Мақсаты: Балалардың көру қабілеті арқылы байқампаздығы дамиды.

Шарты: Тәрбиеші балаларға бірнеше суреттер таратып береді. Бұл суреттерде әр түрлі жәндіктер. Балалардың міндеті осы жәндіктердің неше аяғы бар екенін анықтайды.

Күтілетін нәтиже: Балалар жәндіктердің аяқтарын санайды. (4К. Сыни ойлау)

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі
Тақырыбы: «Менің ойыншықтарым»
Мақсаты: Өлеңді дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен үзілістермен жаттауға үйрету
Дидактикалық ойын:
«Ғажайып қоржын».
«Қуыршақтар» қоржыннан ойыншықтарды алып, балаларды «Ойыншықтар дүкені» ойынын ойнауға шақырады. Дүкенші – қуыршақ Сәуле, сатып алушылар – балалар. Диалог:
 Бала: Сәлеметсіз бе! Қуыршақ: Сәлеметсіз бе! Бала: Маған ойыншық беріңізші? Қуыршақ: Қандай ойыншық? Бала: Ойыншық мәшине. Қуыршақ: Міне, ал. Бала: Рәкмет. Қыз: Сәлеметсіз бе! Қуыршақ: Сәлеметсіз бе! Қыз: Маған қуыршақ беріңізші? Қуыршақ: Міне, ал. Бала: Рәкмет. т.б.
 Балалар білетін ойыншықтарын алады, педагог қалған ойыншықтарды атайды, сипаттайды: жұмсақ ойыншықтар, темір ойыншықтар, пластмасса ойыншықтар, резеңке

Қазақ тілі
Тақырыбы: «Менің сүйікті ойыншығым»
Мақсаты: Сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту. Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу
 Ойын «Кім жылдам?» . Педагог екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек.
 Мысалы резеңке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел. Сәуле балаларға сұрақ қояды: Ойыншықтармен қалай ойнау керек? Балалар өз ойларын айтады. Педагог шағын мәтін құрайды. Біздің топта ойыншықтарымыз көп. Ойыншықтар ойын бұрышында тұрады. Ойыншықтарды жинау керек. Тап-таза ұстау керек. Оларды жуу керек.

Сөйлеуді дамыту
Тақырыбы: «Менің сүйікті ойыншығым»
Мақсаты: : Сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту. Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу
Сылдырмақпен би
 Қолымызда сылдырмақ
 Сылдыр, сылдыр етеді.
 Аяғымыз тыпырлап,
 Өзі билеп кетеді. Тып, тып, тып, тып.
 Тыпылдағып биге шық.
 Қолымызда сылдырмақ,
 Сыңғырлата қағамыз.
 Сол аяқ пен оң аяқ Басуын тез табамыз. Тып, тып, тып, тып

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс
 Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу

Көркем әдебиет
Тақырыбы: «Кішкентай бағбан» (әңгімелеу)
Мақсаты: - Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисыңды қайталап айтып беру
 -Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген?
 -Балалар қайда жүр?
 -Олар не істеп жатыр?
Суреттегі жемістер мен көгөністерді ата.
 2. Сәйкес суреттерді сызып қос. Қай сурет тақырыпқа сай келеді?
3. Мақалды жаттап ал.
 Еңбекпенен тапқаның – Шекер-балдан татқаның

Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс
 -Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген?
 -Балалар қайда жүр?
 -Олар не істеп жатыр?
 Сұрақтарға жауап алу.

Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)
Тақырыбы: «Торсық» (Түрлі түсті қарындаштар)
Мақсаты:- балалардың торсық жайлы білімдерін арттыру, торсықты дұрыс сала білуді үйрету – ыдыстар туралы түсініктерін кеңейту
 -саусак қимылдарын дамыту, қағазды қатпарлап, бүктеп кюно әдістерін жалғастыру; ою атауларын еске түсіру
 - қағаздан құрастыруға үйретуде түрлі бағытта: тегістеп бүктеу, шаршы қағазды бүктеу біліктерін қалыптастыру
Топтық жұмыстар жүргізу
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс.
 торсықты дұрыс бояй білуді үйрету.

ойыншықтар болады.
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс
«Ойыншықтар дүкені» ойынын ойнауға шақырады. Баланы сөйлетуге дағдыландырту.

Ойыншықтарды сындырмай, лақтырмай ойнау керек
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс
Ойыншықтарды жинау керек. Тап-таза ұстау керек. Оларды жуу керек. Ойыншықтарды сындырмай, лақтырмай ойнау керек екенін түсіндіру.

Үзіліс Жүгіруге арналған ойындар « Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер»
Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген қығарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Елтілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салуатты өмір салтына тәрбиелеу.
Ойынның шарты: Арнайы сызықпен қоршаған ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. «Алыптар» мен «қуғыншымын» қолын жоғары көтереді де өзіне ең жақын жүрген ойыншыны қуа жөнеледі, «ергежейлілер» жүгіреді.
Ұсыныс: Егер қуып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа қуғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Ойын: « Көбелектер бақалар»
Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген қығарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Елтілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу.
Ойын барысы: Батастың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.
Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойнаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады.

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Керуен»
Мақсаты: -«Өкшемен отырып» бастапқы қалпымен көлбеу қойылған нысанаға ұсақ заттарды (тастарды) лақтыру дағдыларын, асық ойнау шеберліктерін арттыру
«Секір-секір» (татар халқының ойыны) (4 рет)
 Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру.
 Шеңберлі айналдыра құрсауларды тастайды. Балалар осы құрсау ішінде тұрады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Жүргізуші: «Секір-секір!» дегенде, ойыншылар секіріп, орындарын ауыстырады. Осы кезде жүргізуші бір аяғымен секіріп, бос орынға тұрып алуға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуші болады. Бірде-бір рет жүргізуші болмаған бала жеңімпаз саналады.
Қимыл-қозғалыс ойыны:
«Орамалды шығар» (Дағыстан халқының ойыны)
 Ойыншылар екі топқа бөлініп, бір-бірлеріне қарама-қарсы тұрады. Араларына сызық сызылады. Әр баланың артында – белдіктерінде орамал тығулы тұрады. Балалар алдыға жылжиды. Жүргізуші: «От!» дегенде, бірінші топтың балалары қашады, екінші топтың балалары оларды қуып, орамалдарын шығарып алуға тырысады. Келесі жолы екінші топ балалары оларды қуады.
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс

Музыка
Тақырыбы: «Көңілді ырғақтар»
Мақсаты: Өннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау
 Музыка тыңдау:
 «Вальс» (Қ. Шілдебаев), «Полька» (М. Красев), «Қамсажай» халық әуені (өңдеген Н. Мендіғалиев)
 Ән айту:
 «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров)
 «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев)
 Музыкалық-ырғақтық кимылдар:
 «Білімді қайтала» (үнтаспада, педагогтің таңдауымен)
 Билер: «Жұптасу біі» (чех халық әуені)
 Ойындар, хороводтар:
 «Ән салған кім?» (А. Райымқұлова)
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Күзгі орманда»
Мақсаты: модульдер үстімен (із салынған парактар, арқан т.б.) тепе-теңдік сақтап қалай жүру керектігін, күзгі табиғаттың кереметтігін түсіндіру
 Қимыл-қозғалыс ойыны:
 «Қасқыр мен лақтар» (4 рет).
 Шарты: қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіру қажет. Залдың бір шетінде сап түзеп тұрады. «Қасқыр» зал ортасында орналасады.
«Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ, Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп».
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Ұлттық ойындар»
Мақсаты: Дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбеу қойылған нысанаға ұсақ заттарды лақтыруға үйрету
 «Тастар» (орыс халқының ойыны)
 «Өкшемен отырып» бастапқы қалпы бойынша ұсақ заттарды (тастарды) лақтыру, жоғары лақтыру.
 Өкшемен отырып, ұсақ тастарды жоғары лақтырып, оны алақандарымен қағып алады. Ал келесі лақтырғанда алақандарын теріс қойып, тастарды қағып алуға тырысады
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс

Музыка
Тақырыбы: «Біздің аспаптар»
Мақсаты: Ұлттық домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру
 Ән айту:
 «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева)
 «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров)
 Музыкалық-ырғақтық кимылдар:
 «Марш» (В. Дешевов) **Билер:**
 «Шабандоздар біі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш», «Жұптасу біі» (чех х. әуені)
 Музыкалық аспапта ойнау:
 «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай)
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Еңбек	Топты жинастыру	Еден жуушыға көмектесу	Гүлдерге су құю	Ойыншықтарды жинау	Гүлдің түбін қопсыту
	Мақсаты: -балаларды еңбекке баулу, ересектердің еңбегін бағалау				
Қимылды ойындар	«Бір аяқпен жолдан секіру»	« Құнан шабысы»	«Такси»	: «Оқтау тартыс»	«Көбелекті ұстап алу»
	Мақсаты: -балаларды ойын ережесін дұрыс орындауға үйреті, ептілікке , шапшаңдыққа тәрбиелеу				
Жеке жұмыс	Ералыға үнді дыбысты (P) дұрыс дыбыстауды қалыптастыруға жұмыс жасау.	Мединаға қатаң дыбысты (K) дұрыс дыбыстауды қалыптастыруға жұмыс жасау.	Нұржанға 5-ке дейін кері қарай санауды бекіту. Геометриялық пішіндерді дұрыс атап, ажырата білуге үйрету	Айжанға «Ойыншықтар» өлеңін тыңдап, «ойыншықтар» сөзін дұрыс айтуға , «ойыншықтар» туралы әңгіме құрастыруға үйрету.	Қадишаға жыл мезгілі туралы білімін жетілдіру
Балаларды үйге қайтару	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баланың «социалдық көксиегін» кеңейтіңіз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуга қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Ешқашан балаға қол жұмсамаңыз. Қиын жағдайда үнемі бірге болыңыздар	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, гөршокка сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің баланыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп баланыңды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімінді көрсетіңіз. Есіңізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсеңіз Сіздің баланыз мектепке тез бейімделеді. Баланыңды көзіңше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Бекітелген! *АМ*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Сұлукөл жалпы орта білім беретін мектебі

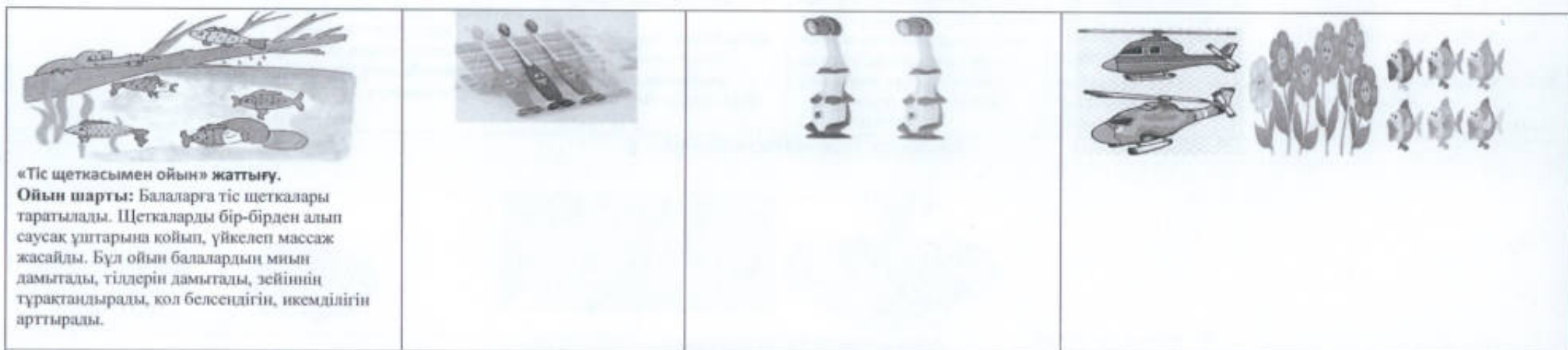
Мектепалды даярлық сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі IV-апта 26-30 қыркүйек 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пж ойын: «Вагондарға дөңгелек таңдау» Шарты: суреттердегі вагондарға түсіне қарай дөңгелек таңдайды.	Еркін ойын: «Шкафқа жасыру» Шарты: Шкафқа бір бала ойыншық жасырады, қалған балалар табады.	Пж ойын: «Қайтала» Шарты: Педагогтың артынан пішіндерді сіріңке шімімен қайталайды.	Пж ойын: «Ойыншықты тап» Шарты: Жасырылған ойыншықты табады.	Еркін ойын: «Сенде не бар?» Шарты: Қалаған ойыншықтарымен бір-бірімен бөлісіп ойнайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жағтығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінін сізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар.	Құрылыс ойындары	«Мен спортшымын» Фотосуретте бейнеленген Суреттерді атау	Әңгімелесу. Спортпен не үшін керек? әңгімелеп беру	Сурет салу. «Футболшы»
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Пікір алмасу сұрақтары: Мектепте оқитын аға, әпкелерің бар ма?	Пікір алмасу сұрақтары: Өзіңнің мектебінің ауласында қандай өсімдіктер өседі?	Қарға қалай дыбыстайды? Балалар қарғанын дыбысын келтіреді. Балалар қарға құсы туралы әңгімелеседі.	Пікір алмасу сұрақтары. Суреттегі оқу құралдарын ата! Қай заттар сөмкеге салынбай қалды?	Мектеп сендерге ұнай ма? Мектептен не үйрендіңдер?

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>26.09.2022ж Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: «Күз бояуы» Мақсаты: Балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кеңейту, күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу Күз бояуы (жаттау) Самал қозғал қалғанда, Үзіледі сары алма, Шөлып едім ақшаны, Қауын біткен сап-сары. Көрінеді шалғайдан, Бел-белестер сарғайған. Сары жапырақ төгілген Тоғайды да көрдім мен. Таза жездей жанаған, Сары бояу айналам. Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу</p>	<p>27.09.2022ж Сауат ашу негіздері Тақырыбы: «Дауыссыз дыбыстар» Мақсаты: Дауыссыз дыбыстар туралы түсінік беру Дойын «Сөз ойла ,тез ойла» Мақсаты:-дауыссыз дыбыстары бар сөздерді атау Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс дауыссыз дыбыстары бар сөздерді атау,суретін көрсету арқылы.</p>	<p>28.09.2022ж Сауат ашу негіздері Тақырыбы: «Біз нені үйрендік?» «Біз нені үйрендік,нені білдік?» Мақсаты: дауысты дыбыстар туралы білгенін айту «О» дыбысы бар суреттерді қорша Мақсаты: тапсырмалар орындау арқылы дыбыстар орнын тапқызуға үйрету. Суреттермен жұмыс А дыбысынан басталатын екі жемісті тап ,сызып қос. А дыбысынан басталатын жануарды тап А дыбысынан басталатын екі өсімдікті тап Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс Суреттермен жұмыс А дыбысынан басталатын екі жемісті тап ,сызып қос. Дәптермен жұмыс</p>	<p>29.09.2022ж Сауат ашу негіздері Тақырыбы: «Қатан дауыссыз дыбыстар» Мақсаты: Тапсырмаларды орындату арқылы зейіндерін, есте сақтау қабілеттерін дамыту Суреттермен жұмыс қатан дауыссыздан басталатын сөздерді атау Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс Суреттермен жұмыс көрсетілген заттарды атау.</p>	<p>30.09.2022ж Көркем әдебиет Тақырыбы: «Шаруа мен аю» (орыс халық ертегісі) Мақсаты: - диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру - Суретте қай ертегі бейнеленген? Шаруа аюға не айтып тұр? Ойыңды білдір. Ертегі арқылы қандай ой түйдің? Ертегі қалай аяқталады? Ертегідегі адам мен аюдың іс-әрекетін салыстыр. Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс Ертегі ұнады ма?Суретке қарап ертегіні айтып бер.</p>
	Үзіліс Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар «Жоғарыда–төменде, биік-аласа»				
<p>Артикуляциялық жаттығулар: Балыстар Кіп-кіпкентай балықтар өзенде жүзеді, Үп-үкен ағаш жағала жатты, Балық «Мына жерде сұңғу оңай»- деп Екіншісі «Жоқ, бұл жер терең»- деп, Ал үшіншісі «Менің ұйқым келіп тұр»- деп, Ал төртіншісі тона бастады, Ал бесіншісі «Мыңда қолтырауын»- деп айғайлады, -Жүзіндер мына жерден, Әйтпесе жұтып қояды!</p>				<p>Ойын: «Жоғарыда–төменде, биік-аласа» Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру Жасы: 5-6 жас аралығы Қажетті заттар: Көгілдір аспан, жасыл алқап, өзен бейнеленген сюжетті суретті плакат тақтада. Қорапта ұшақтың, құстар түрлері, балық түрлері, аңғар түрлері қатырма қағаздан жасалған. Ойын барысы: Тақтаға бір бала шығып қораптағы бір бейнені алып, атын атап, орыннан анықтап сюжетті суретке іледі. Мысалы: Ұшақ жоғарыда-аспазда ұшады, балық төменде-су ішінде жүзеді, - деп сипаттап айту керек.</p>	
					

«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.
Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусақ ұштарына қойып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейіннің тұрақтандырады, қол белсендігін, икемділігін арттырады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

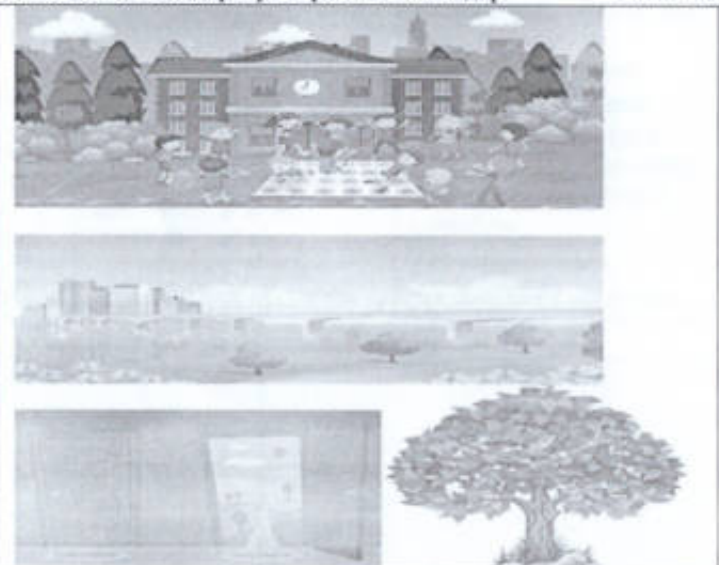
<p>Қоршаған ортамен танысу Тақырыбы: «Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері» Мақсаты: Еліміздің рәміздері туралы білімдерін толықтыру. Әр рәміздің мән-мағынасын түсіндіру арқылы сөйлеу тілдерін дамыту</p> <p>Демонстрациялық материалдармен жұмыс: Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы көгілдір түсті. Мемлекеттік Тудағы көгілдір түс Қазақстан халқының жеке мемлекет болуға ұмтылған ниет-тілегінің тазалығын, асқақтығын көрсетеді. Нұрға малынған алтын күн тыныштық пен байлықты бейнелейді. Қанатын жайған қыран құс – билік, айбындылық бейнесі. Балалар Елтанба суретінен не көріп тұрғандарын айтады</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін</p>	<p>Математика негіздері Тақырыбы: 7, 8, 9 сандары» Мақсаты: 7, 8, 9 сандарын санау, заттарды санау дағдыларын дамыту</p> <p>Балалар суретті қарайды. Шалғында нелер жайылып жүр? Шалғында қандай гүлдер гүлдейді? Енді шалғында жайылып жүрген жылқыларды (қойларды) санаймыз. Аспанда қанша бұлт бар? Қажетті цифрды жапсырыңдар. 4-тапсырма. Сандарды реті бойынша сызып қосу тапсырылады</p> <p>Ерекше білімді қажет</p>	<p>Математика негіздері Тақырыбы: 7, 8, 9 сандары» Мақсаты: дұрыс санау мен зейін мен логикалық ойлауды дамыту. Есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту</p> <p>Балалар суретті қарайды. Шалғында нелер жайылып жүр? Шалғында қандай гүлдер гүлдейді? Енді шалғында жайылып жүрген жылқыларды (қойларды) санаймыз. Аспанда қанша бұлт бар? Қажетті цифрды жапсырыңдар. 4-тапсырма. Сандарды реті бойынша сызып қосу тапсырылады</p>	<p>Математика негіздері Тақырыбы: 7, 8, 9 сандары» Мақсаты: -7,8,9 сандарын заттардың санымен сәйкестендіруге үйрету; заттарды санау дағдысын жетілдіру</p> <p>Суреттерді сандармен сәйкестендір</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: заттарды санау дағдысын жетілдіру</p>	<p>Қоршаған ортамен танысу Тақырыбы: «Біздің өлкемізде қандай жануарлар тіршілік етеді?» Мақсаты: Жабайы жануарлардың тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту Педагог балаларға тапсырманы «ВЕНН ДИАГРАММАСЫ» техникасының көмегімен орындауды ұсынады: «Сен жануарлар туралы не білесің?» дидактикалық ойыны.</p> <p>Тапсырманы түсіндіреді: Сныр мен қасқырдың арасында айырмашылықтар да, ұқсастықтар да бар. Қызыл бұрышқа қасқырдың тіршілігіне қатысы бар картоншаларды қойып, сөздерді жазыңдар (орман, тырнақтар, қасқырдың аузы, азу тіс, жыртықш). Ал жасыл бұрышқа – снырдың тіршілігіне қатысы барларын жазыңдар (пішен, шөп, сүт, ет, мүйіз, құйрық, бұзау, му- му...). Сары секторға жануарларға тән ортақ белгілерді жазыңдар (мәселен, жүн қаптаған). 5 минут уақыт беріледі.</p>
--	---	---	--	---

	<p>баламен жұмыс: Тудың түсі қандай?Туыдың түсі көгілдір. Сұрақтар арқылы сөйлеу тілін дамыту.</p>	<p>етегін баламен жұмыс: Аспанда қанша бұлт бар? Қажетті цифрды жапсыр,дәптермен жұмыс</p>	<p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: суретті қарайды,санайды. Берілген сандарды бастырып шығу</p>		<p>Топтасып/шағын топпен жұмыс істеу. Диаграмманы балалар өз бетінше толтырады. Содан соң оған білетін мәліметтерін қосады немесе берілген ақпараттарды дұрыстайды. Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Жабайы жануарлардың тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту.Суреттерді көрсету арқылы білетін жануарларының атын атау</p>
--	---	---	---	--	--

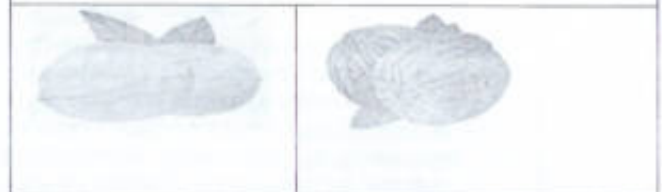
Үзіліс Жабық және ашық кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар Ойын: «Тығылыспаю»

Саусықтарға арналған гимнастикалық жаттығулар:
Қысқыштармен ойналатын ойын
Ойын шарты: Түрлі-түсті қатты қағаздардан дөңгелектер жасап, сондай түсті қысқыштарды қыстырса, гүлдер пайда болады. Ол баланың ұсақ моторикасын дамытады, ақыл-ойының, тілінің дамуына зор ықпал етеді.
«Жанғақтармен ойын»

Ойын шарты: балалардың әрқайсысына жанғақтар таратылады. Жанғақты алақанының арасына салып, айналдыру. Бұл ойында балалардың қолдары жаттықтырып, сөйлеу тілі мен ойлау қабілеттері дамиды.

Ойын: «Тығылыспаю»
Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру, сөздік қорларын молайту
Жасы: 5-6 жас аралығы
Қажетті заттар:
Ойын барысы: барлық балалар екі топқа бөлініп, топ басшылары тағайындалады. Санамақ арқылы қай топтың жасырыншып, қай топтың іздейтін анықталады. Ойынға «қала», яғни барлық ойыншылар жиналатын жер (атап, жар, есік, т.с.с.) таңдалынады. Жасырынатын топты топ басшылары жасырын, өзі қайтадан бұрынғы орнына оралады да, қарсылас топтың қай бағытта соғалғанын «біз қазір .....(қай жер екенін)» айтып отырады. Ал жасырынған топ болса осы көмекті пайдалана отырып, жасырынған жерге отырады, қонғайлы сөз тұғанды «қалшы» жауап алады. Егер іздеушілер жасырыншып топтың бір қатысушысын байқап қалса, онда оның аты мен жасырынған жерін дауыстан айтады да, барлығы «қалаға» қарай жүгіреді. «Қалаға» бірінші жеткен топқа ұнай беріледі. Жасырынған топ мүшелері іздеуші топ өздерін таппастан бұрын «қалаға» бірінші жетіп, ұнай ала алады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қазақ тілі Тақырыбы: «Алтын күз» Мақсаты: Балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кеңейту, күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу Демонстрациялық</p>	<p>Қазақ тілі Тақырыбы: «Көкөністер» Мақсаты: көкөністер туралы жұмбақ шешу, ойлау қабілеттерін арттыру «Дүкен» ойыны. Қима материалдармен жұмыс. Көкөністердің қазақша</p>	<p>Сөйлеулі дамыту Тақырыбы: «Күз бояуы» Мақсаты: - Өлең тыңдау арқылы, әңгіме құрап айту арқылы баланың сөйлеу тілін дамыту.Күздің жомарт, мырза екенін айтып, мейірбандыққа тәрбиелеу. Дидактикалық ойын:</p>	<p>Көркем әдебиет Тақырыбы: «Шаруа мен аю» (орыс халық ертегісі) Мақсаты: - Ертегіні мазмұндауда балалардың қабілеттілігін қалыптастыру. Ауыз әдебиеті шығармалары негізінде орыс халқының тұрмыстіршілігі арқылы</p>		<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрас тыру) Тақырыбы: «Жанбырлы күн» Мақсаты: - балаларды табиғат құбылыстарын бақылай отырып өз сезімдерін бейнелей білуге</p>
---	---	---	--	--	---

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Қашй спортшы болуға болады?»
Мақсаты: алақан мен тізеге таянып, гимнастикалық орындық үстінде еңбектеу, сапты бұзбай және бағыттарын сақтап, қайта сап түзеу жүру машықтарын арттыру

Зейіндерін жағтықтыру. (5 рет)
 Қимыл-қозғалыс ойыны: «Кім зейінді?» Ойынның шартын түсіндіреді. Капитанның арғынан төрт тізбекке тұру. Спорт түрлеріне байланысты төрт командаға бөлінеді (балалардың қалауы бойынша). Капитандардың қолдарында доп болады (төрт капитан – төрт түсеті доп). Балалар зал бойынша жүгіріп жүріп, белгі берілгенде тізбекке келіп тұрады. Соған соң көздерін жұмады, осы кезде капитандар орындарын стырады. Белгі бойынша өз капитандарын

Музыка
Тақырыбы: «Біздің аспаптар»
Мақсаты: - Әуеннің би сипатын сезіну, би қимылдарының элементтерін орындау

Ән айту:
 «Балдырғандар әні» (Г. Жотасева)
 «Мен өнерлі баламын» (М. Самаров)
 Музыкалық-ырғақтық қимылдар:
 «Марш» (В. Дешевов) Билер:
 «Шабандоздар бйі» (ұлтаспала «Жұмыр қылыш», «Жұптасу бйі» (чех х. әуені)
Музыкалық аспапта ойнау:
 «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай)
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: би қимылдарының элементтерін орындау

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Менің сүйікті жануарларым»
Мақсаты: музыка әуенімен нұсқауларды аса дәлдікпен орындау машықтарын, секіру машықтарын арттыру

«Қазақстан жануарлары» ойын-жағтығуы – (музыка әуеніне сәй ертүрлі жануарлардың жүрісін салады).
 Тізбекте бір-бірден тұрып, аңдардың жүрісін, жүгірісін салып жүреді, жүгіреді, түрлі тапсырмаларды орындайды. Бір-біріне келергі келтірмеуге тырысады
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Тізбекте бір-бірден тұрып, аңдардың жүрісін, жүгірісін салып жүреді, жүгіреді, түрлі тапсырмаларды орындайды

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Күзгі серуен»
Мақсаты: қабілеттерін дамыту
Мақсаты: бөрененің үстімен оң-сол жанына қарай қырындап жүріп өтуде тепе-теңдік сақтауға үйрету тәуеу – дене бітімінің ақауларының алдын алу

Тепе-теңдік сақтау – беті сүргілденген бөрененің үстімен оң-сол жанына қарай қырындап (сүйем қадам жасап) жүріп өту. (4 рет)
 Жүрген кезде қолдарын түрлі сәйкес тәсілдермен ұстау ұсынылады.
 Жерден көтерілген бөрененің үстімен жүріп өтуде динамикалық тепе-теңдік сақтау – денені түзу ұстау, еңкеймей басын жоғары ұстап, алға қарап, аяқты алдымен басын басып, сосын толық табанына

Музыка
Тақырыбы: «Күзгі серуен»
Мақсаты: Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру

Музыка тыңдау:
 «Қазан» (П. Чайковский)
 Ән айту:
 Күзгі әуен» (А. Досмағанбет)
 «Балдырғандар әні» (Г. Жотасева)
 Музыкалық-ырғақтық қимылдар:
 «Марш» (Е. Андосов) **Билер:**
 «Шабандоздар бйі» (ұлтаспала «Жұмыр қылыш», («Билеп үйренейік» жинағынан)
 Ойындар, хороводтар:
 Ән-ойын "Етек-етек" (Г. Сарыбаева)
Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Музыка тыңдау:балалармен бірге ән айту:

	<p>материалдармен жұмыс. Педагог шағын мәтін құрайды. Қазір жылдың күз мезгілі. Күзде жапырақтар сарғаяды, түседі. Сондықтан алтын күз деп айтады. Күзде салқын болады. Жаңбыр жауады. Күзде құстар ұшып кетеді. Күз айлары: қыргүйек, қазан, қараша. Қыма материалдармен жұмыс. Мынау – жапырақ. – Мынау не? – Мынау – жапырақ. – Жапырақ сары. – Жапырақ қандай? – Жапырақ сары. – Алтын күз. – Қандай күз? – Алтын күз. Балалар сөздерді, мәтінді қайталайды.</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Қыма материалдармен жұмыс. Мынау – жапырақ. – Мынау не? – Мынау – жапырақ. – Жапырақ сары. – Жапырақ қандай? – Жапырақ</p>	<p>атауын қайталау, есте сақтау. Санамақпен сатушыны таңдайды. Балалар дүкенге келеді. Диалог: – Сәлеметсіз бе! – Сәлеметсіз бе! – Маған қыяр беріңізші. – Алыңыз. – Рақмет. Сау болыңыз. Ойынды күрделендіруге болады. Балалар көгөністі сипаттайды. Сатушы оның қандай көгөніс екенін табады.</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Балалар дүкенге келеді. Диалог: – Сәлеметсіз бе! – Сәлеметсіз бе! – Маған қыяр беріңізші. – Алыңыз. – Рақмет. Сау болыңыз.</p>	<p>«Кімде не бар?» Ойын шарты: Бір бала колына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек.</p> <p>Педагог: Балалар, сендер дүкенге барғанда әртүрлі заттарды, жана айтқан жемістер мен көгөністерді көресіңдер. Сол заттарды сатып алуға болады. Ал сатып ала алмайтын заттар да бар екен. Сендер дәптермен жұмыс жасағанда көресіңдер. Дәптермен жұмыс: Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады.</p> <p>Балалар, сендер күз мезгіліндегі ерекшеліктерді жақсы біледі екенсіңдер.</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Дәптермен жұмыс: Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады.</p>	<p>енбекке баулу Жұмбақ Балпан-балпан басады, Қыр-жотадан асады. Паналайды үңгірлі, Іздемейді тасаны. (Аю)</p> <p>Ертегіні оқу – Ертегі қалай аталады? – Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті? – Шаруаға не келді? – Аю шаруаны қалай қорқытты? – Олар қалай келісті? – Шаруа не екті? – Аюға қай жағын берді? – Келесі жылы шаруа не екті? – Аю не нәрсені білмеді?</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Аюдың суретін бояту</p>	<p>үйрету, жаңбыр тамшыларын қағаз бетіндегі жазықтықты дұрыс пайдалана отырып түсіруге жаттықтыру</p> <p>-маусымдық өзгерістер туралы білімін кеңейту; балалардың қиялын, ойлау қабілетін дамыту -- жапсырудың әдіс-тәсілдерін үйрету; өз беттерімен жұмыс істеу дағдыларын дамыту; қайшымен жұмыс істей білу қабілеттерін арттыру</p> <p>-- қағаздан құрастыруға үйретуге түрлі бағытта: тегістен бүктеу, шаршы қағазды бүктеу біліктерін қалыптастыру</p> <p>Топтық жұмыстар</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: жаңбыр тамшыларын қағаз бетіндегі жазықтықты дұрыс пайдалана отырып түсіруге жаттықтыру</p>
--	--	---	---	---	---

Үзіліс Жүгіруге арналған ойындар «Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер»
Мақсаты: Балалардың денсаулығына, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Еттілікке, шапшаңдыққа, қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу.

Ойынның шарты: Арнайы сызықпен қоршаған ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. "Алыптар" мен "қуғыншымын" қолын жоғары көтереді де өзіне ең жақын жүрген ойыншыны қуа жөнеледі, "ергежейлілер" жүгіреді.

Ұсыныс: Егер қуып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жана қуғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Ойын: «Көбелектер бақалар»
Мақсаты: Балалардың денсаулығына, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Еттілікке, шапшаңдыққа, қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу.

Ойын барысы: Баптың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.

Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойынушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады.

	жылдам табулары және капитанның артына бір тізбекке тұрулары тиіс немесе маддас құрып отырады, өкшемен отырады Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Балалар зал бойынша жүгіріп жүріп, белгі берілгенде тізбекке келіп тұрады. Балалар мен бірге тапсырманы орындайды			басу керектігіне басты назар аудару керек Ерекше білімді қажет ететін баламен жұмыс: Жүрген кезде колдарын түрлі сәйкес тәсілдермен ұстау	
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Еңбек	Қоқыстарды жинау	Ағаштарды жаппастау	Сары жапырақтарды жинау	Құстарға жем шаңу	Киімдерді жаппастау
	Мақсаты:-балаларды еңбекке баулу, ересектердің еңбегін бағалау				
Қимылды ойындар	«Кең қадам»	«Тыныш жүгіріп от»	: «Ұшыты-ұшыты»	«Аталған ағашқа жүгіріп бар»	«Белгіні тыңда»
	Мақсаты:-балаларды ойын ережесін дұрыс орындауға үйреті, еттілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу				
Жеке жұмыс	Балаларға өз отбасыларының дәстүрлері туралы сюжет салуды ұсынады	Қандай геометриялық фигураларды білесің? Қағаз үлгі дегеніміз не?	Сөйлемдерді интонация бойынша ажырата отырып (хабарлы, сұраулы, лепті), сөйлеу барысында қолдану	Үй жануарлары тіршілігі үшін қажетті жағдайларды атап бер?	Туған күнге қандай
Балаларды үйге қайтару	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баланың «социалдық көзқарымын» келтіріңіз, ауылдағы өзімен құрдас балалармен көбірек обиятыныз, жолдастарына қонаққа барсып, әжесінде қонута қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Ешқандай балаға қол жұмсамаңыз, Қиын жағдайда үнемі бірге болыңыздар	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шапбар не болмаса шорты замқасыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің баланың көпшілігі, өз-жақындарыңыз бен бірге ботен адамдарды жақындамаса, ойын кезінде өңдігімен ойынай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімінізді көрсетіңіз. Есіңізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсеңіз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзіңше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айғудан аулақ болыңыз.